

معاون سریای انسانی

ریاست جمهوری

جمهوری اسلامی ایران

سازمان اداری و استخدامی کشور

شماره نامه: ۱۳۸۸۲۶

تاریخ نامه: ۱۴۰۲/۱۲/۲۸

ساعت: ۱۴:۰۷

پرست: ندارد

با سعد عالی

بخشنامه به تمامی دستگاه های اجرایی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری

دستورالعمل ارزیابی صلاحیت حرفه ای کارکنان نظام اداری

در اجرای تبصره (۱) ماده ۶۵ قانون مدیریت خدمات کشوری در زمینه رتبه بندی کارکنان نظام اداری، بند (الف) ماده ۴۶ قانون مدیریت خدمات کشوری و ردیف (۱) و (۲) جدول ماده (۱) بخشnamه شماره ۵۵۵۸۸/۲۰۰ مورخ ۱۳۸۹/۶/۱۵ پیرامون ضوابط نحوه ارتقای کارمندان در طبقات و رتبه های جدول حق شغل، دستورالعمل صلاحیت حرفه ای کارکنان نظام اداری به شرح ذیل ابلاغ می شود:

۱. واژگان و اصطلاحات

-**سازمان:** سازمان اداری و استخدامی کشور

-**صلاحیت حرفه ای:** توانایی ایفای وظایف شغلی و دستیابی به نتایج مطلوب

-**آزمون صلاحیت حرفه ای:** سنجش سطح توانایی فرد در ایفای وظایف شغلی و دستیابی به نتایج مطلوب خبره و بر اساس ارزیابی میزان دانش، مهارت و ویژگی های شخصیتی فرد در هر وظیفه شغلی

-**دانش:** دربرگیرنده علم نظری، معلومات، اطلاعات و آگاهی های مورد نیاز برای ایفای وظایف شغلی

-**مهارت:** کاربرد عملی دانش و تجربه جهت انجام صحیح وظایف شغلی

-**ویژگی های شخصیتی:** الگوهای ثابت نگرشی، اخلاقی و رفتاری مرتبط و مورد نیاز در انجام وظایف شغلی

-**موسسات مجری:** موسسات دارای مجوز جهت سنجش صلاحیت حرفه ای کارکنان نظام اداری

۲. موارد بهره برداری

(۱) از آزمون های صلاحیت حرفه ای جهت موارد زیر استفاده خواهد شد:

(الف) ارزیابی ردیف (۱) و (۲) جدول ماده (۱) بخشnamه شماره ۵۵۵۸۸/۲۰۰ مورخ ۱۳۸۹/۶/۱۵ پیرامون ضوابط نحوه ارتقای کارمندان در طبقات و رتبه های جدول حق شغل

(ب) تبدیل وضعیت کارکنان از رسمی آزمایشی به رسمی قطعی بر اساس بند (الف) ماده (۴۶) قانون مدیریت خدمات کشوری

معاون سرمایه انسانی

(ش)

ریاست جمهوری

سازمان اداری و اتادامی کشور

شماره: ۱۳۸۸۲۶

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۲۸

ساعت: ۱۴:۰۷

پوست: ندارد

ج) مصوبات شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی درخصوص تطبیق شرایط احراز برای تصدی مشاغل کارکنان که شرط اخذ گواهی صلاحیت حرفه ای در آن قید شده باشد.

د) تمدید قرارداد کارکنان قرارداد کارمعین

ه) تمدید قرارداد کارکنان پیمانی

و) سنجش صلاحیت کارکنان شرکتی، طرحی و اشکال دیگر بکارگیری

۲-۲) تمامی کارکنان نظام اداری جهت اخذ رتبه شغلی هر ۳ سال یکبار بایستی در آزمون شرکت نمایند. در صورت عدم شرکت کارمند در آزمون، رتبه مقدماتی برای وی درنظر گرفته می شود. امتیاز بدست آمده برای هر کارمند در آزمون صلاحیت حرفه ای، براساس ماده ۶۴ و ۶۵ قانون مدیریت خدمات کشوری به عنوان امتیاز در ردیف (۱) و (۲) جدول ماده (۲) بخشنامه شماره ۵۵۵۸۸/۲۰۰ مورخ ۱۳۸۹/۶/۱۵ پیرامون ضوابط نحوه ارتقای کارمندان در طبقات و رتبه های جدول حق شغل جهت محاسبه حقوق و دستمزد مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت.

۲-۳) افرادی که در آزمون صلاحیت حرفه ای بند (ب) این ماده پذیرفته نمی شوند، مطابق با تبصره (۱) ماده ۴۶ قانون مدیریت خدمات کشوری تا ۲ سال فرصت ارائه مدرک صلاحیت حرفه ای را دارند.

۲-۴) افرادی که در آزمون صلاحیت حرفه ای بند (ج) تا (و) این ماده رد می شوند، پس از طی موفق دوره آموزشی می توانند حداقل یک بار دیگر در آزمون شرکت نمایند.

۳. فرایند و استانداردها

موسسات مجری موظف به طراحی و برگزاری آزمون های صلاحیت حرفه ای مطابق با فرایند مندرج در پیوست شماره (۱) و در چارچوب استانداردهای زیر هستند:

۱-۱) مبنای طراحی آزمون های صلاحیت حرفه ای، شرح شغل مصوب شورای توسعه مدیریت است.

۱-۲) ابزارهای ارزیابی بایستی ناظر به شرح وظایف شغلی مصوب برای هر کارمند و با تمرکز بر سنجش میزان ابتکار و خلاقیت و مهارت کارکنان در انجام وظایف محوله باشد. ابزارهای طراحی شده برای هر آزمون بایستی علاوه بر برخورداری از روایی و پایایی لازم، به تایید ۳ خبره شغلی با سابقه فعالیت حداقل ۱۰ سال در آن شغل برسد.

۱-۳) هر شرح وظیفه شغلی بایستی حداقل در ۲ ابزار ارزیابی و در هر آزمون شغلی از حداقل ۶ ابزار متمایز استفاده شود. در پیوست شماره (۳) کاربرگ ماتریس وظیفه-ابزار ارائه شده است.

۱-۴) امتیاز صلاحیت حرفه ای بر اساس تجمعی امتیازات دانش، مهارت و ویژگی های شخصیتی مرتبط در هر شرح وظیفه شغلی و با وزن های (۰,۲۰)، (۰,۱۰) و (۰,۰,۷۰) مطابق با فرمول زیر مشخص می شود.

(امتیاز ویژگی های شخصیتی مورد نیاز شغل) + (امتیاز دانش های شغلی) + (امتیاز مهارت های شغلی) = امتیاز صلاحیت حرفه ای (۱۰۰ نمره)

۱-۵) موسسات مجری بایستی چارچوب طراحی برنامه آزمون را که در پیوست شماره (۲) ارائه شده، تنظیم کرده و به تایید سازمان برسانند.

۱-۶) به منظور چارچوب مندسازی برنامه اجرایی آزمون بایستی ماتریس شرح وظیفه-ابزار تهیه و تنظیم گردد. در این ماتریس بایستی مشخص شود که هر شرح وظیفه شغلی توسط چه ابزارهای ارزیابی مورد سنجش قرار می گیرد.

معاون سریال انسانی

ریاست جمهوری

جمهوری اسلامی ایران

سازمان اداری و استخدامی کشور

شماره: ۱۳۸۸۲۶

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۲۸

ساعت: ۱۴:۰۷

پست: ندارد

(۳-۷) در طراحی ابزارهای ارزیابی بایستی تمرکز اصلی بر استفاده از ابزارهای شبیه سازی موقعیت های واقعی کار باشد و امکانات و تجهیزات مورد استفاده در آزمون نزدیک به امکانات و تجهیزات موجود در محیط شغلی کارمند باشد.

(۳-۸) برای هر ابزار ارزیابی، راهنمای برگزاری ابزار ویژه ارزیابان و ارزیابی شوندگان بایستی به صورت مکتوب تهیه شود.

(۳-۹) موسسات مجری بایستی فرایند و استاندارد ارزیابی را به صورت مکتوب مشخص کرده و ارزیابان را مبتنی بر آن توجیه و هماهنگ نمایند.

(۳-۱۰) منابع آزمون دانشی بایستی حداقل در ۳ عنوان کتاب یا جزوی آموزشی در دسترس به ارزیابی شوندگان اعلام شود.

(۳-۱۱) موسسات مجری موظف هستند که شرکت کنندگان را نسبت به مواد و منابع آزمون حداقل ۲۰ روز پیش از برگزاری آزمون به صورت حضوری یا مجازی توجیه نمایند.

(۳-۱۲) طراحان ابزارهای ارزیابی و ارزیابان مورد استفاده در اجرای ابزارها بایستی دارای تخصص و تجربه عملی کافی در شغل مورد ارزیابی باشند.

(۳-۱۳) به منظور رعایت عدالت میان ارزیابی شوندگان و حفظ اعتبار آزمون، موسسات مجری موظف به بروزرسانی ابزارهای ارزیابی در هر دوره از برگزاری آزمون صلاحیت حرفه ای هستند.

(۳-۱۴) موسسات مجری موظف به ارائه نتایج آزمون صلاحیت حرفه ای برای هر فرد در قالب کاربرگ مندرج در پیوست شماره (۳) و حداقل ۱۰ روز پس از برگزاری آزمون هستند. کارنامه ها پس از تایید سازمان قابل ارائه به دستگاه و کارکنان می باشند.

۴. شرایط اخذ مجوز موسسات مجری

(۴-۱) سازمان اداری و استخدامی کشور مرجع تعیین صلاحیت موسسات برگزارکننده آزمون های صلاحیت حرفه ای کارکنان نظام اداری است. سازمان های دولتی و موسسات خصوصی در صورت برخورداری از شرایط زیر می توانند مجوز برگزاری آزمون صلاحیت حرفه ای را به صورت دو ساله از سازمان دریافت نمایند. مجوزهای برگزاری آزمون برای هر موسسه به صورت شغل محور صادر می شود.

جدول ۱- شرایط اخذ مجوز موسسات مجری آزمون صلاحیت حرفه ای

ردیف	عنوان	توضیحات
۱	درخواست اخذ مجوز مجری آزمون صلاحیت حرفه ای ویژه دستگاه های دولتی	درخواست با امضای بالاترین مقام دستگاه
۲	اساستانه شرکت/موسسه با آخرین تغییرات	موضوع فعالیت شرکت/موسسه در زمینه ارزیابی و منابع انسانی
۳	زیرساخت های نرم افزاری در برگزاری آزمون صلاحیت حرفه ای	سامانه ثبت نام و صدور کارت ورود به جلسه سامانه برگزاری آزمون های برخط
۴	تیم اساتید تخصصی در حوزه های شغلی نظام اداری جهت طراحی ابزارهای ارزیابی	۵ نفر از متخصصان شغلی با حداقل ۱۰ سال سابقه فعالیت در شغل
۵	داشتن ۸ ارزیاب تخصصی ویژه هر شغل	ارزیابان دارای مجوز ارزیابی صلاحیت حرفه ای از سازمان آموزش فنی و حرفه ای یا مراکز مورد تایید سازمان
۶	مدیر موسسه دارای تخصص	مدیر دارای گواهی صلاحیت حرفه ای از سازمان آموزش فنی و حرفه ای یا مراکز مورد تایید سازمان در زمینه مدیریت موسسه

معاون سریاه انسانی

(٢) ریاست جمهوری

سازمان اداری و اتادامی کشور

شماره: ۱۳۸۸۲۶

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۲۸

ساعت: ۱۴:۰۷

نیازدار:

مجری صلاحیت حرفه ای

۴-۲) سازمان آموزش فنی و حرفه ای، دانشگاه فنی و حرفه ای و سایر موسسات مورد تایید سازمان موظف به برگزاری دوره آموزشی ویژه ارزیابان و مدیران موسسات مجری آزمون های صلاحیت حرفه ای پس از تایید سرفصل های محتوایی توسط سازمان هستند.

۵. رتبه بندی موسسات مجری

۱-۵) سازمان موظف است که به صورت دو سالانه و براساس شاخص های جدول شماره (۲) نسبت به رتبه بندی موسسات مجری آزمون های صلاحیت حرفه ای اقدام نموده و نتایج رتبه بندی را اطلاع رسانی نماید.

جدول شماره ۲-شاخص های رتبه بندی موسسات مجری آزمون صلاحیت حرفه ای

حداقل امتیاز			سقف امتیاز شاخص ها	شاخص های رتبه بندی	ردیف
رتبه ج	رتبه ب	رتبه الف			
۴۵۰	۵۰۰	۵۵۰	۶۰۰	روانی و پایایی ابزارهای ارزیابی	۱
۴۵۰	۵۰۰	۵۵۰	۶۰۰	کیفیت ارزیابان	۲
۲۵۰	۳۰۰	۳۵۰	۴۰۰	سرعت عمل در برگزاری و اعلام نتایج	۳
۲۵۰	۴۰۰	۴۵۰	۵۰۰	کیفیت تجهیزات آزمون	۴
۱۵۰	۲۰۰	۲۵۰	۳۰۰	کیفیت محیط آزمون	۵
۲۵۰	۳۰۰	۳۵۰	۴۰۰	کیفیت سامانه های اجرای آزمون	۶
۵۰	۱۰۰	۱۵۰	۲۰۰	کیفیت کارنامه آزمون	۷
۲۵۰	۳۰۰	۳۵۰	۴۰۰	کیفیت و اعتبار نتایج آزمون	۸
۱۵۰	۲۰۰	۲۵۰	۳۰۰	بروزرسانی ابزارهای ارزیابی	۹
۱۵۰	۲۰۰	۲۵۰	۳۰۰	رضایت ذی نفعان (سازمان، دستگاه، شرکت کنندگان)	۱۰
۲۵۰۰			امتیاز کل		

۵-۲) موسسات مجری که براساس امتیاز کل، در محدوده رتبه (الف/ب) قرار می گیرند نبایستی در هیچ یک از شاخص های رتبه بندی امتیازی کمتر از (ب/ج) را کسب نمایند. در غیر اینصورت در یک رتبه پایین تر از امتیاز کسب شده قرار خواهد گرفت.

۵-۳) درخواست تمدید مجوز موسسات مجری صرفاً در صورت مشارکت در رتبه بندی و کسب یکی از رتبه های (الف) تا (ج) مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۵-۴) مجوز موسساتی که امتیاز کمتر از ۲۵۰۰ را در رتبه بندی کسب نموده اند، در مرحله اول تعليق شده و در صورت عدم رفع نواقص و بهبود امتیاز تا رتبه ج در فرصت زمانی اعلام شده توسط سازمان، مجوز موسسه مربوطه ابطال خواهد شد.

۵-۵) در جدول زیر تسهیلات برای هریک از رتبه های ۳ گانه فوق ارائه شده است.

ردیف	رتبه	تسهیلات
الف	۱- طراحی و اجرای دوره های آموزشی توانمندسازی کارکنان نظام اداری	
الف	۲- مجوز برگزاری دوره آموزشی تربیت ارزیاب صلاحیت حرفه ای	
الف	۳- اجازه برگزاری آزمون برای بنده های ۱ تا ۳ ماده ۲ دستورالعمل حاضر	

معاون سریای انسانی

(P)

ریاست جمهوری

سازمان اداری و اتادامی کشور

شماره: ۱۳۸۸۲۶

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۲۸

ساعت: ۱۴:۰۷

پست: ندارد

۱- طراحی و اجرای دوره های آموزشی توانمندسازی کارکنان نظام اداری	b
۲- اجازه برگزاری آزمون برای بندھای ۲ و ۳ ماده ۲ دستورالعمل حاضر	
۱- اجازه برگزاری آزمون برای بند ۳ ماده ۲ دستورالعمل حاضر	c

۶. وظایف سازمان

- ۶-۱) شورای توسعه مدیریت به صورت سالانه، تعرفه برگزاری آزمون های صلاحیت حرفه ای را تعیین و به موسسات مجری ابلاغ می نماید.
- ۶-۲) سازمان ۶ ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، سامانه جامع صلاحیت حرفه ای را ذیل سامانه یکپارچه نظام اداری (سینا) راه اندازی می نماید. معرفی افراد، تعیین موسسات مجری، ارائه نتایج آزمون و صدور گواهی صرفاً در بستر سامانه صورت خواهد گرفت.
- ۶-۳) وظیفه پاسخگویی به شکایات بر عهده موسسه مجری بوده و سازمان موظف به نظارت بر عملکرد موسسات مجری است.

معاون سریای انسانی

(ش)

ریاست جمهوری

سازمان اداری و اتادامی کشور

شماره: ۱۳۸۸۲۶

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۲۸

ساعت: ۱۴:۰۷

پرست: ندارد

پیوست شماره ۱: کاربرگ چارچوب طراحی آزمون صلاحیت حرفه ای

عنوان شغل:	دستگاه:	نوع شغل: عمومی ☐ اختصاصی ☐	
فهرست شرح وظایف مصوب:			
محورهای ارزیابی	عناوین ذیل محورهای ارزیابی	شماره شرح وظیفه	وزن محور ارزیابی
مهارت های شغلی مورد نیاز			
دانش های شغلی مورد نیاز			
ویژگی های شخصیتی مورد نیاز			

معاون سرپایه انسانی

(P)

ریاست جمهوری

سازمان اداری و اتادامی کشور

شماره: ۱۳۸۸۲۶

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۲۸

ساعت: ۱۴:۰۷

پوست: ندارد

پیوست شماره ۲: ماتریس شرح وظیفه-ابزار در طراحی آزمون صلاحیت حرفه ای

شرح وظیفه ۱	ابزار ۱	ابزار ۲	ابزار ۳	ابزار ۴	ابزار ۵	ابزار ۶	ابزار ۷	ابزار ۸
شرح وظیفه ۲								
شرح وظیفه ۳								
شرح وظیفه ۴								
شرح وظیفه ۵								
شرح وظیفه ۶								
شرح وظیفه ۷								
شرح وظیفه ۸								
شرح وظیفه ۹								
شرح وظیفه ۱۰								

معاون سرمایه انسانی

10

ریاست جمہوری

سازمان اداری و اسناد امی کشور

١٣٨٨٢٦

۱۴۰۲/۱۲/۲۸

ساعت: ۱۴:۰۷

سوت: نداد

پیوست شماره ۳: کارنامه فردی آزمون صلاحیت حرفه ای

عکس داوطلب	موسسه مجری :		شغل مورد سنجش :		نام و نام خانوادگی :						
	محل آزمون :		تاریخ آزمون :		دستگاه مقاضی :						
میانگین امتیاز سایر کارکنان	امتیاز کل شرح وظیفه	عنوان شرح وظیفه شغلی				۱۰۰					
						۱					
						۲					
						۳					
						۴					
						...					
جمع پندی امتیازات صلاحیت حرفه ای فرد				وضعیت صلاحیت حرفه ای فرد							
صلاحیت سطح ۱ (امتیاز ۹۶۰)	صلاحیت سطح ۲ (امتیاز ۸۱۰)	صلاحیت سطح ۳ (امتیاز ۷۶۰)	صلاحیت سطح ۴ (امتیاز ۷۱۰)	صلاحیت سطح ۵ (امتیاز ۶۶۰)	عدم صلاحیت (امتیاز کمتر از ۵۰)	امتیاز ۱۰ درصد برآور	امتیاز کل لرزیدن شغل	امتیاز انکار و خلافیت شغلی	امتیاز ویژگی های شخصیتی	امتیاز داشت های شغل	امتیاز مبارزه ای شغل
نقاط ضعف				نقاط قوت							
دوره های آموزش پیشنهادی											
پیشنهادات توسعه فردی											
پیشنهادات مسیر شغلی											

*پیشنهادات ارتقای صلاحیت حرفه ای پایستی متناسب با ضعف های مستخرج از نتایج آزمون و نیازمندی های دانشی و مهارتی هر فرد باشد.

حسین عرب‌اسدی

